
Martina Sinkovič, OŠ Jurija Dalmatina Krško, sinkovic.tina@gmail.com

Značilnosti metode razlage na razredni stopnji osnovne šole

Strokovni članek

UDK 37.091.3:373.3

POVZETEK

V članku je predstavljena metoda razlage v osnovni šoli. V teoretičnem delu so predstavljeni pojem pouka in pouk kot komunikacijski proces ter učne metode pri pouku. Podrobneje so predstavljeni metoda razlage, njene značilnosti, vrste oz. načini razlage, prednosti in slabosti te metode ter napotki za kakovostno razlago. Predstavljeno je tudi opazovanje pouka kot eden izmed načinov spremljanja pouka. V empiričnem delu je predstavljena raziskava, ki je bila izvedena na osnovni šoli Jurija Dalmatina Krško – tri tedne smo opazovali pouk v 2. razredu pri treh predmetih ter zapisovali ugotovitve. Ugotavljali smo, koliko je metoda razlage zastopana na razredni stopnji osnovne šole. Zanimalo nas je tudi, ali se s katerimi metodami pri pouku kombinira, kako je ta kombinacija uspešna ter koliko časa metoda razlage pri določenih šolskih urah traja. Spremljanje pouka je potekalo s pomočjo opazovalnega lista.

Ključne besede: pouk, učne metode, metoda razlage, opazovanje pouka

Characteristics of the method of explanation at the lower level of primary school

ABSTRACT

The article presents the method of explanation in primary school. The theoretical part introduces the concept of school, teaching as a communicative process and teaching methods in lessons. The method of explanation, its characteristics and types of explanations are presented in detail. The empirical work presents our survey which was carried out at the Jurij Dalmatin primary school in Krsko, where we observed the teaching of three different school subjects in the second grade for three weeks, and wrote down observations. We wanted to find out to which extent the method of explanation is represented at the lower primary level. We were also interested in analyzing a combination of different methods in the classroom, the success of this combination and the duration of the method of explanation in certain school lessons. School lessons were monitored by use of an observation sheet.

Key words: school, teaching methods, method of explanation, lesson observation

Uvod

Pouk je najpomembnejša funkcija izobraževanja in vzgajanja. Za mlade je v pogledu njihovega kognitivnega razvoja odločilnega pomena. Svojo podlago ima v zunajšolskem naravnem učenju in v samoizobraževanju, hkrati pa ju povezuje s šolskim poučevanjem in učenjem, pri čemer so med njima pogosti prehodi, ki so skoraj neopazni (Blažič, Ivanuš Grmek, Kramar in Strmčnik, 2003).

Razlaga je ena od tradicionalnih metod poučevanja in učitelji jo zelo pogosto uporabljajo. V razlago vključujejo tako argumentiranje kot retorična vprašanja. Pri razlagi gre lahko za: pripovedovanje, predavanje, predstavitev ali preprost govor (Educativ info, 2011).

Razlaga omogoča učencem, da dojamejo bistvo stvari in spoznajo vzročno-posledične zveze. Učitelj razlaga abstraktno in splošno npr. objektivne zakonitosti, vzročno-posledične zveze, pojme, pravila, načela, metode, zakone, definicije, sklepe, dokaze itd. Učence opozarja na dejstva (Cencič, Mi. in Cencič, Ma., 2002).

Metoda razlage pri pouku

Metoda ustnega razlaganja je akromatska ali monološka metoda, za katero je značilno, da govori samo eden – ali učitelj ali učenec (Tomič, 2000).

Značilna je torej enosmerna komunikacija, najpogosteje je to učiteljevo govorno sporočanje učencem. Primerna je za obravnavo teoretičnih vsebin in snovi, ki jih učenci brez učiteljevega vodenja ne bi zmogli sami uspešno usvojiti. Učitelj z razlago učencem posreduje sistematično urejene strukture, ki jih učenci sprejemajo z lastno miselno aktivnostjo. Učitelj z razlago vzpostavlja stik med obravnavano snovjo in učenčevimi psihičnimi strukturami. Ta stik med učenci, učiteljem in snovjo pa ni samo kognitiven, ampak zajema tudi čustveno doživljanje in procese vrednotenja (Blažič idr., 2003).

Pri razlagi poteka tudi neverbalna komunikacija, ki vzpostavlja povratno zvezo in se razvije v dvosmerni komunikacijski proces med učitelji in učenci. Ti si med seboj sporočajo tudi s svojim gibanjem, držo, izrazom obraza, telesnimi gibi in ravnanjem. Učitelj s svojo pozornostjo in odzivanjem na neverbalna sporočila učencev razvija stik z njimi in ga povezuje z govornim in drugim dogajanjem (prav tam).

Razlaga najpogosteje poteka v frontalni obliki (učitelj snov razlaga celemu razredu). V tem primeru morajo biti učenci razvrščeni tako, da učitelja vsi vidijo in slišijo. Primerna je polkrožna postavitev, vendar učenci ne smejo biti obrnjeni v stran od izvora svetlobe. Med razlago naj bo učitelj spredaj v sredini. Od tega prostora naj se ne oddaljuje, naj ne hodi po prostoru in učencem govori za hrbtom (prav tam).

Zelo uporabna je za večje skupine, učitelj lahko v razlago vnaša tudi svoje izkušnje in tako popestri pouk (McCarthy, 1992).

Razlago je potrebno podkrepiti z ustreznimi primeri za boljše razumevanje učencev. Pomembno je, da so informacije primerne razvojni stopnji učencev (Tiwari, 2010).

Vrste razlage

Razlaga poteka na več različnih načinov. Učitelj učencem posreduje snov tako, da jo uspešno sprejemajo, usvajajo, čeprav v vseh primerih ne gre za razlago.

Pripovedovanje

Je ustno razlaganje objektivnih dogodkov in subjektivnih doživetij. Lahko je obsežno in podrobno z vnašanjem čustvenih doživetij, z mnogimi zapleti (Poljak, 1974).

V šolskem pouku je precej pogosto, vendar vsako pripovedovanje še ni način metode razlage. Lahko je le učiteljevo jezikovno prikazovanje leposlovnih, umetniških in poljudnoznanstvenih vsebin, ki ima namen, da si učenci o nečem ustvarijo lastno

predstavo. Pripovedovanje mora biti detajlirano (učitelj jasno predstavi pomembne podrobnosti), lokalizirano, aktualizirano, sistematično logično in razumljivo. Za pripovedovanje je pomembno tudi, da je motivacijsko, napeto, privlačno, čustveno zavzeto, jasno in nazorno (Blažič idr., 2003).

Opisovanje

Uporablja se, kadar želimo z besedo izraziti zunanje lastnosti predmetov ali pojavov. Opisujemo lahko vse tisto, kar doživljamo. Poljak (1974) glede na kakovost opisovanja loči dve vrsti:

- znanstveno opisovanje (podrobno – bistvene značilnosti so popolnost, detajlnost, natančnost, objektivnost),
- umetniško opisovanje (navedemo tiste detajle, ki zadoščajo, da se v poslušalčevi zavesti ustvari slika opisanega predmeta).

Da bi bilo opisovanje znanstveno, mora tisti, ki opisuje, dobro poznati predmet opisovanja.

Blažič idr. (2003) opisovanje razdelijo na:

- poljudnoznanstveno opisovanje (manj zahtevne in učencem bližje predmete),
- znanstveno opisovanje (vsebine so oblikovane v znanstvenem jeziku, ki je poln abstraktne simbolike, za učence je lahko zelo zahtevno),
- umetniško opisovanje (težišče je na vzburjanju in izražanju subjektivnega doživljanja objekta opisovanja).

Pojasnjevanje

Je najvišja in hkrati najtežja oblika metode razlage. Pojasnjujemo lahko pojme, pravila, sklepe, zakone, metode, hipoteze itd. Pri pojasnjevanju moramo uporabljati dovolj določene miselne operacije, saj drugače pride do nerazumevanja. Učiteljevo pojasnjevanje in učenčevo razumevanje sta vzročno-posledično povezana – brez pojasnjevanja ni razumevanja oz. posledica slabega pojasnjevanja je slabo razumevanje. K uspehu pojasnjevanja prispevajo viri znanja in uporaba drugih metod (Poljak, 1974).

Pojasnjevanje je po svoji naravi glasno razmišljanje, katerega cilj je, da pri učencih sproži razmišljanje. Vedno se nanaša na notranje procese, odnose in zakonitosti. Vsako pojasnjevanje mora biti ponazorjeno z ustreznim primerom in učitelj mora vedno preveriti, ali so ga učenci razumeli (Tomič, 2000).

Učencem stvari pojasnujemo z analognimi primeri, s prisposodobami in z že znanimi in usvojenimi abstrakcijami. Pomembno je, da učenci pri tem sodelujejo tako, da povejo, ali so pojasnjevanje razumeli in kako so ga razumeli, pri tem pa se opirajo na svoje znanje. Učitelj naj pazi, da neznanih pojmov ne pojasnjuje z novimi nejasnostmi (Blažič idr., 2003).

Predavanje

Predavanje je daljše in kontinuirano razlaganje. Značilna je visoka stopnja sistematičnosti in trdna logična struktura snovi. Zahteva dolgotrajno pozornost, miselno naprežanje in intenzivno aktiviranje domišljije. Ni primerno za mlajše učence. Izvaja se pretežno na fakultetah in v zadnjih letnikih srednje šole. Potrebno ga je kombinirati z drugimi metodami, da bi se izognili pasivnosti poslušalcev (Tomič, 2000).

Raziskava o vključevanju metode razlage v pouk

Namen raziskave

Metoda razlage je prisotna pri vsaki učni uri, zato je bilo raziskovalno vprašanje usmerjeno v to, da ugotovimo, koliko je metoda razlage zastopana na razredni stopnji osnovne šole, ali se s katerimi metodami pri pouku kombinira, kako je ta kombinacija uspešna ter koliko časa metoda razlage pri določenih šolskih urah traja.

V okviru empiričnega dela smo želeli proučiti:

- V kolikšni meri se metoda razlage uporablja v 2. razredu osnovne šole?
- Pri katerih predmetih je metoda razlage najbolj zastopana?
- Pri katerih predmetih je metoda razlage najbolj učinkovita?

Opredelitev vzorca

Raziskovalni vzorec so predstavljale ure pouka na osnovni šoli Jurija Dalmatina Krško, ki smo jih opazovali za potrebe raziskave. Za potrditev naših domnev smo metodo razlage opazovali pri naslednjih predmetih: slovenščina, matematika in spoznavanje okolja.

Postopki zbiranja podatkov

V opazovanje pouka je bila vključena učiteljica, ki poučuje v 2. razredu osnovne šole Jurija Dalmatina Krško. Pouk smo opazovali tri tedne, in sicer slovenščino 10 ur (5 ur na teden), matematiko 5 ur (4 ure na teden) in spoznavanje okolja 5 ur (3 ure na teden).

Opis instrumentarija

Za opazovanje pouka smo pripravili opazovalni list. Nanj smo najprej zapisali osnovne podatke o učni uri, nato pa smo učno uro razčlenili na uvodni del (uvodno motivacijo), osrednji del in zaključek. Zapisovali smo, v katerem delu učne ure se omenjena metoda pojavi, koliko časa traja ter s katerimi metodami se v določenem delu ure, če sploh, kombinira. Zanimali so nas tudi počutje in odzivi učencev na razlago, zato smo na opazovalni list zapisali tudi ta opažanja.

Prikaz rezultatov in interpretacija

Metodo razlage smo opazovali pri treh učnih predmetih, kjer smo predvidevali, da se bo najpogosteje pojavila. To so: slovenščina, matematika in spoznavanje okolja.

Ura	Predmet	SLO			MAT			SPO		
		M	O	Z	M	O	Z	M	O	Z
1.		1	3,5	1,5	1	9,5	1,5	0,5	5,5	2
2.		1	4,5	1	0,5	8,5	1	2	10	1
3.		1	3,	0,5	1,5	3	0,5	1,5	7	1,5
4.		1	4,5	1,5	1,5	4	1,5	2	3	2
5.		1	3	1	2	3,5	1	1,5	2,5	2
6.		1	2,5	1						
7.		1,5	2,5	1,5						
8.		1,5	2	0,5						
9.		1	2	0,5						
10.		2	3	2,5						
Skupaj		12	30,5	11,5	6,5	29,5	5,5	7,5	28	8,5
		54	41,5	44						

Legenda: M – motivacija, O – osrednji del, Z – zaključek

Preglednica 1: Časovni prikaz metode razlage pri določenih urah (v min.)

Iz preglednice 1 je razvidno, da je bila metoda razlage največkrat uporabljena pri 1. in 2. uri matematike ter pri 2. in 3. uri spoznavanja okolja. Pri omenjenih urah je šlo za usvajanje novih vsebin. Skupno je učiteljica za razlago največ časa porabila pri urah spoznavanja okolja (44 min.).

Spoznavanje okolja

Preden smo se lotili sistematičnega opazovanja, smo predvidevali, da se metoda razlage največ pojavlja ravno pri spoznavanju okolja, saj tu učenci spoznajo največ novih pojmov, zato potrebujejo največ razlage, pojasnjevanja, opisovanja.

ura \ učne metode	m. razgovora			m. prikazovanja			m. demonstracije			m. dela s tekstom			m. razlage		
	M	O	Z	M	O	Z	M	O	Z	M	O	Z	M	O	Z
1.	x	x	x	/	/	/	/	x	/	/	/	/	x	x	x
2.	x	x	x	x	x	/	/	x	/	/	/	/	x	x	x
3.	x	x	x	/	x	/	/	/	/	/	/	/	x	x	x
4.	x	x	x	/	x	/	/	/	/	/	x	/	x	x	x
5.	x	x	x	/	/	/	/	/	/	/	/	/	x	x	x

Legenda: M – motivacija, O – osrednji del, Z – zaključek

Preglednica 2: Kombinacija metode razlage z drugimi metodami pri predmetu spoznavanje okolja

Iz preglednice 2 je razvidno, da je bila metoda razlage uporabljena pri vseh učnih urah. Pri vsaki učni uri jo je učiteljica kombinirala z metodo razgovora (pri motivaciji, v osrednjem delu in zaključku). Sledi metoda prikazovanja, ki je bila uporabljena enkrat v uvodni motivaciji in trikrat v osrednjem delu, metoda demonstracije, ki je bila uporabljena pri 2 urah v osrednjem delu, in nazadnje metoda dela s tekstom, ki jo je učiteljica uporabila samo enkrat v petih opazovanih urah.

Spoznavanje okolja smo opazovali 5 šolskih ur. Učenci so v tem času spoznavali učne vsebine iz tematskega sklopa Jaz in zdravje (poglavja o zdravi prehrani – 2 uri) in tematskega sklopa Jaz in narava (poglavje o travniku in travniških rastlinah – 3 ure). Ugotovili smo, da je bila metoda razlage zastopana pri vsaki uri, vendar jo je učiteljica nekoliko pogosteje uporabljala pri tematskem sklopu Jaz in narava, ko so obravnavali travnik in travniške rastline.

Ugotovili smo, da se pri spoznavanju okolja metoda razlage pogosto uporablja, da je neenakomerno razporejena čez celo učno uro in da je pri različnih tematskih sklopih različno zastopana. Nikoli ne poteka več kot 2 minuti strnjeno in se vedno kombinira z drugimi učnimi metodami, najpogosteje z metodo razgovora in tudi z metodo prikazovanja, dela s tekstom in metodo demonstracije. Drugih učnih metod v času opazovanja pouka ni bilo. Ker so učne ure pri spoznavanju okolja načrtovane tako, da učenci veliko praktično delajo, se metoda razlage največ uporablja za podajanje navodil, sledijo pa še opisovanje, pojasnjevanje in pripovedovanje.

Matematika

Pouk matematike smo opazovali 5 šolskih ur. Učenci so takrat obravnavali števila do 100, in sicer prištevanje in odštevanje enic k deseticam. Opazovali smo 2 šolski uri usvajanja novih vsebin ter 3 šolske ure utrjevanja. Metoda razlage je bila zastopana pri vsaki učni uri, a pogosteje pri 2 urah usvajanja novih vsebin.

učne metode ura	m. razgovora			m. prikazovanja			m. demonstracije			m. dela s tekstom			m. razlage		
	M	O	Z	M	O	Z	M	O	Z	M	O	Z	M	O	Z
1.	x	x	x	x	x	/	/	x	/	/	x	/	x	x	x
2.	x	x	x	x	x	/	/	x	/	/	x	/	x	x	x
3.	x	x	x	/	/	/	/	/	/	/	x	/	x	x	x
4.	x	x	x	/	/	/	/	/	/	/	x	/	x	x	x
5.	x	x	x	/	/	/	/	/	/	/	x	/	x	x	x

Legenda: M – motivacija, O – osrednji del, Z – zaključek

Preglednica 3: Kombinacija metode razlage z drugimi metodami pri predmetu matematika

Iz preglednice 3 je razvidno, da je učiteljica metodo razlage kombinirala z razgovorom pri vsaki učni uri, metodo pisnih del v osrednjem delu vsake učne ure (zapisovanje v zvezek ali reševanje učnega lista). Uporabila je tudi metodo prikazovanja (dvakrat v uvodnem in dvakrat v osrednjem delu) ter metodo demonstracije (dvakrat v osrednjem delu).

V uvodu je bila metoda razlage uporabljena skupno 6,5 minute pri vseh učnih urah. Pri uvodni motivaciji je učiteljica več časa porabila za razlago pri urah utrje-

vanja, v osrednjem delu učne ure pa je razlago namenila več časa pri urah usvajanja novih vsebin in manj razlago pri motivaciji. Metodo razlage je pri uvodni motivaciji vsake učne ure kombinirala z metodo razgovora, dvakrat pa tudi z metodo prikazovanja.

V osrednjem delu je omenjeno metodo uporabljala pogosteje pri urah usvajanja novih vsebin, a razlaga ni bila strnjena, saj je trajala večkrat po 1–2 minuti. Več kot 2 minuti skupaj ni trajala pri nobeni učni uri. Pri učnih urah utrjevanja snovi je učiteljica metodo razlage uporabljala za natančno podajanje navodil za samostojno delo in opisovanje posameznih nalog. Učenci so dobili učne liste ali pa so samostojno reševali naloge (v Računanje je igra). Za podajanje navodil je učiteljica porabila prvič (pri prvi uri) 3 minute, drugič (pri drugi uri) 4 minute in tretjič 3,5 minute. Pri vsaki nalogi se je ustavila, pojasnila, kaj je potrebno narediti, in preverila, ali so vsi učenci razumeli. Metodo razlage je torej kombinirala z razgovorom.

Pri uri usvajanja novih vsebin je pri obeh urah porabila skupaj 18 minut za razlago nove snovi. Razlaga ni potekala strnjeno, ampak večkrat po nekaj minut, ves čas pa se je prepletala z razgovorom, metodo prikazovanja, demonstracijo (link kocke, stotični kvadrat, pozicijsko računalo) in metodo pisnih del (učenci so si zapisovali v zvezek).

V zaključku učne ure je metodo razlage uporabljala za podajanje navodil za domačo nalogo in pospravljanje učilnice. Pri vsaki učni uri je razlaga v zaključnem delu trajala 1–1,5 minute.

Slovenščina

Ker je slovenščina v drugem razredu osnovne šole zelo obsežna, smo jo opazovali najdlje, in sicer 10 šolskih ur. Opazovali smo 4 šolske ure učenja malih pisanih črk, 4 šolske ure obravnave neumetnostnega besedila in 2 šolski uri književnosti.

učne metode ura	m. razgovora			m. prikazovanja			m. demonstracije			m. dela s tekstom			m. razlage		
	M	O	Z	M	O	Z	M	O	Z	M	O	Z	M	O	Z
1.	x	x	x	/	/	/	/	x	/	/	x	/	x	x	x
2.	x	x	x	/	/	/	/	x	/	/	x	/	x	x	x
3.	x	x	x	/	/	/	/	x	/	/	x	/	x	x	x
4.	x	x	x	/	/	/	/	x	/	/	x	/	x	x	x
5.	x	x	x	/	/	/	/	/	/	/	x	/	x	x	x

ura \ učne metode	m. razgovora			m. prikazovanja			m. demonstracije			m. dela s tekstom			m. razlage		
	M	O	Z	M	O	Z	M	O	Z	M	O	Z	M	O	Z
6.	x	x	x	x	x	/	/	/	/	/	x	/	x	x	x
7.	x	x	x	/	/	/	/	/	/	/	x	/	x	x	x
8.	x	x	x	/	/	/	/	/	/	/	x	/	x	x	x
9.	x	x	x	/	/	/	/	/	/	/	x	/	x	x	x
10.	x	x	x	/	/	/	/	/	/	/	x	/	x	x	x

Legenda: M – motivacija, O – osrednji del, Z – zaključek

Preglednica 4: Kombinacija metode razlage z drugimi metodami pri predmetu slovenščina

Iz preglednice 4 je razvidno, da se metoda razlage pri vsaki učni uri dopolnjuje z metodo razgovora (v uvodnem in osrednjem delu ter v zaključku), metodo pisnih del (v osrednjem delu), metodo demonstracije (v osrednjem delu) ter metodo prikazovanja.

Metoda razlage se je največkrat pojavila pri učnih urah obravnave malih pisanih črk. Tu se je največkrat pojavila pri uvodni motivaciji in v osrednjem delu. Pri uvodni motivaciji je učiteljica pri vsaki obravnavi črk pripovedovala zgodnico o določenih črkah, ki je trajala po 1 minuto. Sledila je metoda razgovora, nato osrednji del z metodo demonstracije vsake obravnavane črke ter zopet metoda razgovora. Učenci so si črke zapisovali v svoje zvezke. Pri teh urah so se torej uspešno prepletale štiri metode, in sicer metoda razlage, metoda demonstracije, metoda pisnih del in metoda razgovora. V zaključnem delu je učiteljica uporabila metodo razlage za podajanje navodil za domačo nalogo.

Pri urah obravnave neumetnostnega besedila je bila metoda razlage v uvodnem delu zelo malo zastopana (5 minut pri vseh urah). Učiteljica jo je uporabila za podajanje navodil in jo kombinirala z metodo razgovora. Enako je bilo tudi v osrednjem delu. Metoda razlage je bila uporabljena le za podajanje navodil in se je ves čas prepletala z metodo razgovora. Skupno je trajala 10 minut pri vseh učnih urah, seveda ne strnjeno, ampak večkrat po minuto ali še manj. V zaključku jo je učiteljica uporabila le za podajanje navodil za domačo nalogo in pospravljanje zvezkov ter za pripravo na naslednjo uro. Enkrat je uporabila metodo prikazovanja, in sicer pri ogledu videoposnetka Tomažev svet.

Enako se je ponovilo pri dveh opazovanih urah književnosti. Uri sta temeljili večinoma na metodi razgovora v uvodni motivaciji ter metodi pisnih del in ponovno metodi razgovora v osrednjem delu. Metoda razlage je v uvodnem delu skupno trajala 3 minute, v osrednjem delu 5 minut ter v zaključnem delu 3 minute. Učiteljica jo je uporabila samo za podajanje navodil za delo in pojasnjevanje nekaterih neznanih besed.

Sklep

Razlaga je najtežja oblika verbalne metode. Učitelj se pri razlagi osredotoči na težje razumljive pojme, na bistvo in ga poenostavi, pojasni in analizira. V učencih mora sprožiti miselne procese, aktivirati funkcioniranje njihovih možganov, tako da je rezultat tega razumevanje. Če učitelj tega ne uspe, je rezultat nerazumevanje. Učenci razlago sicer poslušajo, a je ne razumejo (Cencič, Mi. in Cencič, Ma., 2002).

Pri opazovanju pouka pri matematiki, slovenščini in spoznavanju okolja smo ugotovili, da se metoda razlage največkrat pojavi pri pouku spoznavanja okolja, saj gre tu pri vseh tematskih sklopih za usvajanje veliko novih pojmov. Blažič (2003) pravi, da je razlaga primerna za obravnavo teoretičnih vsebin in snovi, ki jih učenci brez učiteljevega vodenja sami ne bi zmogli uspešno usvojiti. Pri pouku spoznavanja okolja se učenci srečajo z novimi pojmi, zato je pri takšnih urah razlaga nujno potrebna metoda.

Pri matematiki in slovenščini se metoda razlage uporablja pretežno za podajanje navodil za samostojno delo in reševanje nalog ter za podajanje navodil za domačo nalogo. Še zlasti se to pokaže pri pouku matematike. Pri obeh predmetih se opazovana metoda nenehno kombinira še z metodo razgovora, metodo prikazovanja in metodo pisnih del, nekoliko manj pogosto pa z metodo demonstracije.

Ker je dolgotrajno miselno delo in poslušanje razlage zahtevno zlasti za mlajše učence, ki še nimajo dobro razvite sposobnosti pozornosti, je učence potrebno spodbujati k sodelovanju s tem, da kombiniramo metodo razlage še z drugimi metodami, zlasti prikazovanjem in pogovorom. Učinek tega sta spodbujena pozornost in tudi miselna aktivnost. Tako dosežemo, da je razumevanje tudi rezultat iskanja novih miselnih zvez in povezovanja z že obstoječimi spoznavnimi strukturami (Cencič, Mi. in Cencič, Ma., 2002).

Pomembno je, da otrokom zagotovimo kakovosten pouk, ki jih bo vodil po poti do novega znanja. Veliko je odvisno od učitelja, zato menimo, da bi se morali učitelji v tej smeri nenehno dodatno izobraževati, saj bi le tako znali ubirati prave poti, ki v otroške glave »prinašajo« znanje, razumevanje, logično razmišljanje ... Pri tem bi učiteljem moral pomagati tudi Zavod za šolstvo, ki bi na svojih študijskih skupi-

nah na temo raznolikih učnih metod organiziral razne delavnice, na katerih bi predstavljali primere dobre prakse. S tem bi učitelji vedno znova dograjevali svoje znanje in se učili tudi na izkušnjah kolegov in kolegic.

LITERATURA

Blažič, M., Ivanuš Grmek, M., Kramar, M. in Strmčnik, F. (2003). *Didaktika*. Novo mesto: Visokošolsko središče, Inštitut za raziskovalno in razvojno delo.

Cenčič, Ma. in Cenčič, Mi. (2002). *Priročnik za spoznavno usmerjen pouk*. Ljubljana: Mladinska knjiga.

Educativ info (2011). *Explanation – a method of teaching*. Pridobljeno 6. 2. 2011, s <http://www.educativ.info/edu/licee2.html>.

McCarthy, P. (1992). *Common teaching methods*. Pridobljeno 25. 4. 2010, s <http://honolulu.hawaii.edu/intranet/committees/FacDevCom/guidebk/teachtip/comteach.htm>.

Poljak, V. (1974). *Didaktika*. Ljubljana: DZS.

Strmčnik, F. (1999). Značilnosti pouka. *Sodobna pedagogika*, (3), 126–138.

Štefanc, D. (2003). *Pouk kot komunikacijski proces*. Pridobljeno 25. 4. 2010, s <http://www.stefanc.net/docs/komunikacija.pdf>.

Tiwari, M. (2010). *Teaching Methods in Education*. Pridobljeno 6. 2. 2011, s <http://www.buzzle.com/articles/teaching-methods-in-education.html>.

Tomić, A. (2000). *Izbrana poglavja iz didaktike*. Ljubljana: Center za pedagoško izobraževanje Filozofske fakultete.

Tomić, A. (2002). *Spremljanje pouka*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.